

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorake ulice števil. 15. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: šeststopenjska petiti-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Velja za Ljubljano v upravnishtvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 193.

V Ljubljani v sredo, 26. avgusta 1885.

Tečaj II.

Rusija in Anglija na Koreji.

Vedno bolj in bolj približuje se Evropi oni del sveta, kateri nam je ostal toliko časa nepoznan, kateri nam je izginil skoro za poldrugo stoletje iz duševnega kroga in na katerega spomin se je izražal skoro samo še v pravljicah. Vse bilo je zavito v nekako skrivnostno temo. One azijske države, katere za mnogo presežajo po številu prebivalcev Evropo, stopajo v svojem razvoju v vedno ožjo zvezo z zapadnim svetom; zdaj ja ta zveza prijateljska, zdaj zopet sovražna. Tako se stikajo narodi, kateri so si po svoji zgodovini, svojem značaju, svojih običajih in veri popolnoma različni, in ni dvojbe, da bolj razviti narod vpliva na bolj zaostalega, da Evropa zmaguje nad Azijo. Tako se spravlja razvoj posamičnih narodov, s katerimi pride Evropa v dotiko, vselej na drugi tir. Japanska vlada si uže prizadeva v svojem ozemlju udomačiti evropsko omiko in običaje; Kitajska zdaj tudi ni več obdana z neprodornim zidom. Nebeško kraljestvo pokazalo je v slednji vojni proti Francozom, da se ne zna samo bojevati proti evropskemu orožju, da je v stanu tudi si nad zapadno vojsko priboriti zmago. Evropa stopila je torej v ozko dotiko z dvema stranima azijskima državama, in evropski kulturi odprla so se zopet nova pota.

Toda to še ni dovelj. Ono v slednjem času pri evropskih državah moderno hrepenenje po pridobitvah novega ozemlja, odprlo je Evropi zopet še dalnja pota. Pred nekaterimi meseci potegnili se je kraljestvo Koreja med evropske prepirne predmete, razen tega pa so angleške vojne ladije v prisotnosti ruskih vozil zasele mali korejski otok

Port Hamilton ter ga utrdili. Ta otok leži med kraljestvom in južnim Japanom, v korejski cesti, torej važna pozicija. Skoro ob jednem pa so zasedli tudi Rusi na južni strani Koreje ležeč večji otok *Quelpart*. Ta otok meri okolo 200 štirijaških kilometrov ter broji nad 10 000 prebivalcev.

To so po obsegu sicer male pridobitve za obe državi, tudi se tu nimate nadejati posebnih zakladov, — a to ozemlje je toliko večje važnosti v stratežnem oziru. Anglija pridobila je z novo osvojitvijo za svoje ladijeve prostor, od koder je v stanu napadati vspešno vsa ruska pristanišča v Tihem morji in zabraniti more ruskim ladijam, voziti tam mimo. Tudi ruska pridobitev je silno važna, da-si v drugem pomenu; Rusija osvojila si je namreč ono točko, od koder more vplivati na Korejo ter tudi napada angleško brodovje. S kako pravico pa sta si Angleška in Rusija osvojili te točke, se pač vprašati ne sme, in tudi ne treba; jedna osvojitve morala je imeti v posledico drugo.

Ogledimo si nekoliko te nove pridobitve evropskih držav. Koreja je dobro urejena, civilizovana država, katera je s Severno Ameriko in z nekaterimi evropskimi državami sklenila pogodbe. Nemška parobrodna črta, katera se je pred kratkim subvencionirala, se tudi staka v korejskem pristanišču *Intsiun-Chemulpo*. Ta angleška osvojitve bila bi tako rekoč čisto navaden rop, dasi ni vedela Anglija vsaj navidezno pridobiti pravnega naslova, da je namreč od Kitajske dobila dovoljenje za to osvojitve. Kitajska je namreč razširila omiko na Korejo ter ima nad njo še vedno duševno nadoblast. V l. 1876. priznal je Japan nezavisnost Koreje in pozneje za vrstjo tudi večina evropskih vlastij. Od tedaj tekmujeta v Söulu,

glavnem mestu, Japan in Kitajska, kdo da bi dobil večji vpliv. Znano je še, da je v minolem letu, meseca septembra razjarjena množica japanskih pristašev umorila sedem ministrov. Na to nasilstvo odgovorili so kitajski strankarji z enakim glasom, posekali so jednega kraljevega sinu, pomorili nekatero nove ministre, poslopje japonskega poslanstva pa so izročili plamenu.

Kakor omenjeno, Angleška skuša dokazati pravni naslov te pridobitve s tem, da se sklicuje na dovoljenje od strani Kitajske, katera ima nadoblast nad Korejo, s tem pa spravi v sovraštvo Kitajsko z Rusijo. Vender kakor se kaže, se za to Anglija malo briga. Saj se je vender še pred kratkim poročalo, da je Anglija Kitajsko nagovorila, naj sklene mir s Francosko, in malo pozneje razširila se je v svet važna vest, da je Anglija sklenila s Kitajsko proti Rusiji pogodbo. To je sicer vest, katera se ni še uradno potrdila, a osvojitve *Quelparta*, od koder more Rusija vplivati na Korejo, Japan in celo na Kitajsko, gotovo ne bode v Pekingu vzbudila posebnega veselja, če ne bode celo užgala proti Rusiji sovraštva ter provzročila vojno.

In Rusija dobro pozna ta svoj položaj, ona dobro ve, da jej preti kmalu vojna s Kitajsko, in z veliko skrbnostjo se jej skuša ogniti, vedoča, da bi zánjo, če tudi zmaga, ne bila ugodna, sicer pa ima tudi drugod dosta opraviti. Vender prišel bode čas, ko se ne bode več možno izogniti tej vojni, kajti Rusija v svoji ekspanzivni politiki zadela bode prej ali slej močno ob kitajske interese. Ko so v l. 1860. Angleži in Francozi prodrli zmagovito do Pekinga, tedaj je prestrašenemu cesarju *Hienfongu* odvezel rusk general, pozneje tako slavni

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richelbourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

„Ah! On tedaj ni hotel?“ opetuje Mellier po času, kakor bi sam sebi govoril. Potem plane k omari ter vzame celo obleko iz nje.

„Kaj li tu delaš?“ povpraša Rouvenat začudeno in nemirno.

„Saj vidiš, preoblečem se,“ odgovori posestnik žalostno.

„Sedaj? In kam li misliš iti?“

Jacques Mellier stopi z bliskajočimi se očmi k svojemu staremu slugi.

„Ti me torej imaš za toli mekužnega, za toli malovrednega, da bodem pustil nedolžnega človeka mesto sebe obsojati? Jaz sem ubil roparja svoje česti. Imenujejo to zlodejstvo, umor, dobro! Pa, da bi drug za me prenašal kazen? Nikdar! Nikoli! . . . Prašaš, kam li grem? Idem v Saint-Irun. Tam hočem kričati v svet, da je Jean Renaud nedolžen, in potem — se usmrtil! . . .“

Rouvenat prekriža roke na svojih prsih.

„Tega ne storiš,“ dé jezno. — „In kedo bi li bil toli drzen, da bi me od tega odvrčal?“ — „Jaz.“ — „In zakaj?“ — „Ker nečem, da tako storiš.“

Jacques Mellier udari v krčevit smeh.

„Ne, jaz tega nečem,“ nadaljuje Rouvenat, vzravnavši se pred svojim gospodarjem polen ponosne energije. „Jaz tega nečem, ker samoumor je mekužnost in tudi zlodejstvo! Včeraj nisem ti mogel vstaviti morilne tvoje roke; pa danes hočem tvoje namene preprečiti, to ti prisezam! Ti si ubozega, mladega, nehudobnega človeka, ki ni družega zakrivil, nego da je tvojo hčer ljubil, čakal na deželni cesti in neusmiljeno si ga ubil. To je bilo mekužno, Jacques, to je bilo nesramno! Pa ne dovelj na tem . . . brez vsega srca in neizprosno si zavrgel svojo hčer! Nesrečnica je obupna odšla, in nikdar je morda ne bomo več videli! In po tem, ko si vse to storil, hotel bi sedaj iskati pozabljenja v smrti! To bi bilo se ve da priležno! . . . Jacques odgovori mi: če bi iz nova začel, bi li usmrtil mladega moža?“ — „Ne, ne!“ odgovori posestnik ves v zoni.

„In svojo hčer, bi-li jo zapodil?“ — „Njo? Da! Gotovo!“ — „Nu, hočeš li vedeti, kaj vidim v tvojih odgovorih: da, če tudi uže pričenaš svoje strašno zlodejstvo obžalovati, vender ne gane se še nič v tvojem očetovskem srci. In vender si ljubil svojega otroka! Pojdi, zaman poskušaš, da bi se sam varal: ti jo še zmerom ljubiš! Da, lože je, vzeti si življenje z jednim mahom, kakor ubiti si srce samo! Ne hodi v Saint-Irun, pravim ti! Pusti, da prenese Jean Renaud sam svojo žrtvo. Kar tebe tiče, živi in pokori se črvu svoje vesti. Črv na tvoji vesti, čuješ Jacques, črv na tvoji vesti, bodi ti kazen. Jaz te bodem še gledal upognenega pod težo te kazni, in slišal bodem, kako bodeš v divji žalosti klical po svojem otroku!“ — „Molči, Rouvenat, to me boli!“ — „Pa dan pride,“ nadaljuje stari služabnik, „ko se bode Bog usmilil tvojih solza; potem ti bode On, ki je neskončno usmiljen, odpustil. Saj odpusti tudi največjim grešnikom, ki se ne vpirajo Njegovi volji in ki so dosegli, grevajoč se, Njegovo milost.“ — „Rouvenat, pusti me, da idem.“ — „Ne, pravim ti, ne!“ — „Tedaj hočeš ti, blagi, modri, popolni človek, da obsodijo nedolžnika!“ — „Jaz se ne vstavljam volji božji.“ — „In kaj li hočem potem še po-

Ignatiev, severni del Mandžurije, in jeden del ob Tihem morji do korejske meje. Od tedaj vladajo tu vedno med Rusijo in Kitajsko mejni prepiri.

Rusija je v osrednji Aziji mohamedanska vlast, in v mošejah v Samarkandu in Bochari opravljajo se vedno molitve za „belega cara“ (nasproti „črni“, kitajski). Povsodi razširjeno je veliko spoštovanje pred ruskim orožjem, in vseh Mvhomedanov oči uprte so v Vzhodni Turkestan, katero ozemlje pripada uže delj časa Kitajski. V slednjem času pa se je pričelo v tem ozemlju za Rusijo ugodno gibanje, povsodi se čujejo prošnje, naj pride „beli“ car na pomoč mohamedanskemu prebivalstvu, da, po celi osrednji Aziji čujejo se zahteve, naj bi „beli“ car zmagonosno svoje orožje prinesel v Vzhodni Turkestan. Ob vsej rusko-kitajski meji torej neprestamo tli, in gotovo ne bode dolgo, da se bode vnel grozen požar, vojska. Tedaj pa bode gotovo stala Angleška za hrptom Kitajski ter jo ščevala proti svojemu sovražniku, če ne bode tudi sama posegla vmes ter skušala uničiti ruski vpliv v srednji Aziji. In v tem boji igrali bosta točki Port Hamilton in Quelpart važni ulogi, zatorej tudi ni težko spoznati velik pomen te osvojitve. Angleška osvojila si ni le malega otoka, marveč tudi zaveznika, in Rusija pozicijo, s katere bode vplivala na Korejo in od tod morda tudi marsikako angleško ladijo storila neškodljivo.

Robstvo v Braziliji.

Pred kratkim raznašal je brzovjav po svetu iz Rio de Janairo vèst, da je odstopil ves braziljansk kabinet zaradi sovražne mu zbornične večine. Taka vèst o krizi braziljanskega kabineta ima pač za nas Evropce sila malo važnosti, kajti braziljanski kabinet pač nima z našimi političnimi dogodki nikake zveze. Toda odstop slednjega ministerstva vzbuja vendar našo pozornost, ker ta kriza stoji v zvezi z osvoboditvijo braziljanskih robov (sužnjev). In osvoboditev robov je gotovo jedno onih vprašanj, katero more zanimati vse človeštvo.

Ogledimo si torej nekoliko razmere v južno-ameriškem cesarstvu. Tam vlada torej še robstvo, vendar so skoro vsi Braziljanci, izimši posestnike in trgovce z robovi, načelno tega mnenja, naj bi se odpravilo. Vender pri tem nastane silna težava, ker je prehod od najnižje človeške stopinje v socialnem življenju zvezan z mnogimi nevarnostmi, kakor jasno pričajo mnogi boji v Zjedinjenih Državah severo-ameriških; koliko je preteklo krvi, predno je ta institucija mogla tako blagodejno vplivati, kakor se je nameravalo. In braziljanskim državnikom niso neznani krvavi dogodki severo-ameriške povestnice, zatorej so oni skušali najti drugo pot za osvoboditev robov, mirno, nekrvavo pot. Večkrat uže skušalo se je to vprašanje rešiti po zakonodavskem potu, a vselej se

četi na svetu? — „Saj sem ti uže povedal: ke-sati se!“ — „Pa Jean Renaud ima ženo, kmalu bode rodila otroka, in jaz, jaz sem sam samičen, jaz nemam nobenega več.“ — „Nesrečnik, in tvoja hči?“ — „Ona je mrtva, mrtva za me!“ — „Danes morda. Pa kar storim, dobro me poslušaj, Jacques! kar storim, storim bolj radi nje kakor radi tebe. O, jaz mislim tudi na Geneviève in otroka, kateremu ima kmalu dati življenje. Gospodar seuillonske pristave je bogat, on bode dajal ženi kruha, on da odgojiti otroka. To je, kar je Pierre Rouvenat, tvoj sluga sklenil; to je, kar bode Jacques Mellier, gospodar, storil!“

Nekaj minut bile so uloge zamenjane. Služabnik je bil prevzel avtoriteto gospodarjevo. On je zaukazoval, želel je; in krivec je zamán poskušal svoje gospodstvo, moč svoje volje zopet pridobiti si; bil je premagan, ukročen, in nehoteč se je uklonil tej novi sili, ki ga je bila tako srčno ujela.

Mellier zastoče. Kmalu ugasne ogenj njegovim očem, glava mu težko pade na prsi in on se spusti na stol.

Rouvenat odstrani oba samokresa. Potem reče z glasom, ki mu je zopet postal mil in ljubezniv:

je zopet odložilo, dokler se slednje ministerstvo na predlog ministra dona Antonia Saraiva ni zopet lotilo ga. A pad tega ministerstva bode najbrže rešitev zopet zakasnil, če ne za delj časa odložil.

Uže v l. 1871. dne 28. septembra izdal se je zakon, kateri je zaukazal, da so odslej na dalje otroci, katere porodi sužnja, prosti. Prepeljavanja sužnjev iz Afrike bilo je uže nad 20 let prej povedano. Od tedaj bili so torej otroci sužkinj prosti; do svoje polnoletnosti le ostali so pri svoji materi, oziroma pri njenem gospodarji. Tako je bil storjen prvi korak za odpravo sužnjosti. Narod pozdravljaj je z veliko navdušenostjo to blagodejno postavo.

Ministerstvo Saraiva hotelo je iti dalje pri tem vprašanju, da, smatralo je rešitev tega vprašanja kot svojo najvažnejšo nalogo. Takoj drugi dan po svojem nastopu, dne 8. maja t. l., je poslanski zbornici predložil Saraiva naslednji načrt gledé osvoboditve sužnjev:

Vsi sužnji, kateri so dosegli 65. leto, so prosti; ostanejo pa pri svojem gospodarji, kateri jih mora na dalje oskrbovati. Od leta 1871. obstoječ državni zaklad za odkupovanje sužnjev naj se za mnogo pomnoži ter z njim odkupavajo naj se najstarejši sužnji, kateri imajo najmanjšo vrednost, najnižjo ceno. Potem naj se prično odkupovati sužnji na naselbinah, in sicer najprej pri takih naseljenikih, kateri so se odločili, da ne bodo več kupili sužnjev, marveč upeljali svobodno delo. Odkupljen suženj mora svojemu gospodarju služiti še pet let za plačilo; potem stori lahko, kar mu drago. Če se sužnji zamenjajo ali prodado v drugo provincijo, so prosti. Za brezposelne osvobojene sužnje naj se priredijo posebne kmetijske naselbine.

Tega načrta pa ni hotela sprejeti zbornica, in zaradi tega odstopilo je ministerstvo. Kateri so bili vzroki, da je zbornica zavrgla ta načrt, se ne vé, vendar se goji nadeja, da je zavrgla načrt le zaradi oblike, da pa ni sovražna sploh osvobojenju sužnjev. Novo ministerstvo moralo bode zopet obrniti svojo pozornost na to vprašanje ob pravem času, in če bi mogli sužnji poseči s časom po orožji ter s silo si priboriti človeške pravice, kar pa bi bilo za deželo gotovo nevarno, škodljivo.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Včerajšnji listi prinesli so skoro vsi uvodne članke o shodu v Kromerizi, v katerih so izražali veselje ob tem sestanku, kjer se bode utrdilo prijateljstvo med Avstrijo in Rusijo, ob jednem pa se bode zagotovil evropski mir.

O rezultatu obiska našega ministra Kalokyja pri nemškem kancelarju Bismarcku v Varzinu poroča „K. Z.“, da se nista državnik dosti

„Mora biti blizu polnoči, morava gledati na to, da dobiva počitka. Lehko noč, Jacques, da se vidi jutri. Kadar vstaneš, bode trava na tvojih travnikih uže pokošena.“

In Pierre Rouvenat zapusti sobo svojega gospodarja.

Dva dni pozneje, bila je ravno nedelja — obleče si Rouvenat po zajutreku praznje oblačilo, vtakne dobro napolnjeno možnjó denarja v svoj žep, vzame svojo palico ter ubere pot pod noge proti Civryu. Hotel je obiskati ženo Jean Renaudovo.

V treh dneh bila se je Geneviève strašno spremenila. Bila je senca same sebe, uboga žena.

Ko jo ugleda tako blede, suho, z vdrtimi očmi, začuti Rouvenat rezno bolest v svojem srci.

„Dober dan, Geneviève“, déje. „Navlašč sem prišel v Civry, da bi vas videl.“

Oua udari v jok.

„Nu, le pogum!“ nadaljuje. — „Vi imate prijatelje, Geneviève, kateri vas ne zapustijo.“ —

„Vaša navzočnost, gospod Pierre, dokazuje mi, da imam vsaj še enega prijatelja.“ — „Vi pozabite gospoda Melliera, Geneviève.“ — „Ah ne, pozabim ga ne, saj je bil zmerom tako dober za-me, za

razgovarjala o carinskem vprašanju, da celó carinsko vprašanje ni dalo nikakega povoda temu obisku; zanikati pa se vender ne more, da se je pri tem shodu nekako uglasila pot ugodni rešitvi tega vprašanja.

Ogerski narod pričel je čudovito pešati, tako da se vsako leto dobi menj za vojaško službosposobnih mladeničev. Z ozirom na to obrnil se je brambovski minister Fejervary do presvitlega vladarja s prošnjo, naj bi se zakon o novačenju nekoliko spremenil ter uredil razmeram primerno. V prošnji tej omenjal je gospod minister, da je zdanji mladi rod vidno slabejši, telesno slaboten, kar je pač pripisovati preobitemu uživanju možnih opojnih pijač, osebito žganju; dalje je tožil gospod minister, da je naborna komisija pri svojem poslu večkrat tudi zelo malomarna.

Tuje dežele.

Kakor smo uže poročali, izgnala je nemška vlada iz mesta Poznanja zopet 30 ruskih podanikov. „Kurjer Poznanski“ pripoveduje, da se je iz okrožja Inovaclav izgnalo uže 6000, iz okraja Krušvice pa 1500 oseb, iz okrožja Plešen 78, iz Kempena 50 družin.

Iz Francoske se poroča, da se vse stranke pripravljajo uže na vso moč za bodoče volitve. Prej se je mislilo, da se bodo razne stranke združile ter vkupno postavile svoje kandidate, da bi tako lažje prodrli. Osebito je mislila konservativna unija, da bode pri bodočih volitvah pridobila si več sedežev, ker se je nadejala podpore, a zdaj se je uže pokazal razdor tako, da se more skoro za gotovo trditi, da bode pri bodočih volitvah dosegla še menj, nego je v letu 1881.

V Španiji se čujejo vedno bolj glasni protesti proti okupaciji Karolinskih otokov od strani Nemčije. Najnovejša poročila sicer pravijo, da je nemška vlada zagotovila špansko, da ta dogodek nikakor ni v stanu motiti prijaznega razmerja med Nemčijo in Španijo, ob jednem pa je tudi odločno odgovorila, da si Španija ne more prisvojiti nikakih pravic do Karolinskih otokov. Kako se bode rešila ta zadeva, je težko določiti, skoro pa se more z gotovostjo trditi, da se knez Bismarck ne bode pustil plašiti po španskih groznjah.

Minoli teden bil je v Londonu velik ljudski shod, pri katerem se je obravnavalo o vladnih naredbah gledé mladih deklic proti zapeljivcem. Tega shoda udeležilo se je nad 30 000 oseb. Govorilo se je na jednajstih govorniških odrih. Konečno sklenile so se resolucije, v katerih se je poudarjalo, da je vsakega državljana dolžnost, podpirati vlado pri izvedbi gori omenjenih naredb.

V Irski dogajajo se vedno bolj pogostoma agrarni zločini. Minoli ponedeljek napala je zopet tolpa oboroženih neznanih mož hišo nekega najemnika blizo Kilarneya. Predno je tolpa stopila

naju... kajti tudi on, nesrečnik, imel se je za vse zahvaliti dobremu gospodu Mellieru. Ah Bog, vse mu je bilo nakloneno, ubogo in bogato. In vender ga to ni odvrnilo... O gospod Pierre, gospod Pierre, za-me je vse, vse preč!“ — „To so zle misli, Geneviève.“ — „Mogoče; pa meni je srce kakor počeno, gospod Pierre. V tem trenutku bi v istini več ne živela, če bi ne bilo malega bitja, ki se giblje pod mojim srcem in ki mi veleva, da naj dalje trpim. In vender, gospod Pierre, časih se sama sebe vprašam, da-li je potrebno, da je hočem postaviti na svet: saj mu bode življenje žalostno darilo... otrok zločinčev, morilčev!“ — „Geneviève, vi ste preostri pred Jeanu Renaudu.“ — „Preostri! Za Boga, gospod Pierre, bi-li se nahajal sedaj v zaporu v Vesoulu, da ni kriv? Jean Renaud je nesrečnik. Ubil je moža na deželni cesti in z istim strelom zadel tudi srce svoje žene!“ — „Če bi pa vender bil po krivem zatožen, Geneviève?“

„O, vi ga zagovarjate, vi ste dobri, hvala vam. Pa jaz vem, kaj se je godilo v Frémicourt pred sodnikom. Jeana Renauda ni bilo vso tisto strašno noč doma, in ko so ga prašali, kje je bil, kaj je delal? ni si upal odgovoriti. In tudi

v hišo, streljala je dvakrat v pritlično sobo. Družina je tedaj uže spala. Tolpa se je potem polastila v hiši nahajajočega se orožja ter odšla.

Najnovejša poročila pravijo, da bode afgansko mejno vprašanje kmalu rešeno. Rusija je namreč na podlagi natančnih preiskav afganskega ozemlja stavila Angliji take predloge, da je bode ta lahko vsprejela. Rusija se hoče zulfikarski soteski popolnoma odreči, ne bode zahtevala, naj se to ozemlje utelovi.

Dopisi.

Iz Blagovice, dne 25. avgusta. (Izv. dop.) Ne bojim se ugovora, če trdim, da je bila minola nedelja za Blagovičane od vseh letošnjih dva in petdesetih najimenitniša.

Znano je, da uživajo naši duhovniki na kmetih splošno zaupanje in spoštovanje in da so župnijski predstojniki navadno tudi duševni voditelji cele fare. Zato vzbujajo osebne premembe in premeščevanja vselej občno zanimanje med prebivalstvom in zato se ni čuditi, da je privrela to nedeljo tako mnogobrojna množica iz dolzega črnega grabna v Blagovico k instalaciji novega gospoda župnika Ljudevita Škufca. Da je bila cesta preprežena s slavoloki, da je prišla k asistenciji skoro vsa sosednja duhovščina in da se je slovesnost vršila z vso svečanostjo, ni mi treba še posebe poudarjati, isto tako ne, da se cela blagoviška fara nadeja, da je dobila z novim gospodom župnikom za svojega duševnega voditelja moža, kateri se ne bode nikdar utrudil, skrbeti za njih pravi blagor.

Še nekaj imam na srci. Toliko se dandanes govori in piše o cerkvenem petji in zares našo popolno zadovoljnost zaslužijo vsi oni možje, kateri so prevzeli nalog povzdigniti, zboljšati cerkveno petje, kajti to je po nekaterih krajih zaostalo daleč daleč za našo napredno dobo. Nadejamo se, da se bode v tem oziru tudi pri nas v Blagovici kmalu kaj zboljšalo.

Razne vesti.

(Grozen zločin.) Iz Pariza se poroča o sledečem groznem zločinu, ki bode v kratkem prišel pred sodišče: „Pred kakima dvema letoma kupila je bila uže precej priletna gospica Elodine Ménetret v Villemobleji pri Le Raincyju lepo hišo z velikim vrtom in parkom. Kmalu po svojem prihodu v vas vzela je gospica hčer necega ubozega tekalca, Euphrasijo Mercier, kot družico k sebi. Komaj pa sta živeli dva meseca skupaj, ko gospica Ménetret izgine. Ako so ljudje poizvedovali in popraševali pri Euphrasiji, kje da je gospica, pripovedovala je, da je šla v samostan, a da misli, da se bode kmalu naveličala samostanskega življenja. To pripovedovanje pa ni dobilo prave vere in

tukaj pred mano, ko sta žandarja našla izstreljeno puško, mislite, je-li imel le besedico, da bi se zagovarjal? Ne, nič, prav nič ni rekel, strah ga je bil preobdal. O, on je izgubljen, povsem izgubljen! Pa ropal ni, ne, ropal ni, na to bi prisegla. Saj bi sicer denarja, zlata, dragotin moral prinesti domov in bi te stvari tu skrili; ne-li?“

„Nedvojno.“

„Nu tedaj: včeraj je bila policija tukaj; povsod je iskala: v omari, v skrinjicah, v skednju, celo v slamniku posteljinem, in vendar ničesar ni našla.“

„Brdki Jean Renaud!“ mislil si je Rouvenat „Ti si pisma sezgal.“

Mlada žena zopet prične jokati, stiskajoč si obraz v predpasnik.

„Geneviève“, spregovori zopet Rouvenat, „na Seuillonu pomilujemo vas srčno vsi zaradi nesreče, ki vas je zadela, in gospod Mellier neče, da bi pomanjkanja trpeli. Tu vzemite to možnjo, sto in petdeset frankov je v njej!“

Branila se je vzeti denar.

„Jaz pa hočem, da denar vzamete!“ reče Rouvenat odločno. „Jaz tako hočem. Sicer pridem še večkrat, da vas obiščem, Geneviève. Kajti ponavljam vam: gospod Mellier vam ne bode pustil

ljudje so si marsikaj šepetali na ušesa. Ko se gospica Ménetret le vrnila ni, vzela je nova gospodinja tudi svojega brata in svoje sestre k sebi, a to vzbudilo je med prebivalstvom vznova sum in ta sum naraščal je tako, da se je konečno sodnija videla primorano, pričeti preiskavo. Ko je sodnijska komisija prišla v hišo, hoteli so sestre in tudi brat Euphrasije pobegniti, a posrečilo se je, prehiteti in prijeti jih. Po daljšem iskanju dobila je sodnijska komisija v apnenici okostnico, in sicer je po izpovedbi izvedencev bila to okostnica ženskega trupla. Ni dvojbe tedaj, da je gospica Ménetret umrla silovite smrti. Čudno je to, da je nekoliko časa prej, preden je Euphrasija Mercier bila prišla h gospici Ménetret, izginila tudi nanagloma udova necega polkovnika, pri kateri je Euphrasija služila. Preiskava bode pač v kratkem pokazala, se je li tudi tukaj izvršil zločin, ali ne, da si bi se dalo na to sklepati uže zdaj zaradi tega, ker se je bila Euphrasija polastila vsega premoženja pogrešane udove.

(Poskušen samomor.) Z Dunaja se od včeraj poroča: Danes zjutraj primeril se je v tukajšnjem „zavetišči za francoske odgojevalke“ sledeči pretresljiv dogodek: Neka mlada dama, po imenu Viktorine Domas, ki je bila še le od včeraj zvečer v zavetišči, skočila je danes zjutraj z družega nadstropja na ulico. Poškodovana se je tako, da bode težko okrevala. Včeraj na večer bila je prišla v velikem razburjenju k predstojnici zavoda, kateri je ustanovljen za sprejemanje potrebnih, a spodobnih francoskih odgojevalk ter je prosila, da se sprejme v zavetišče. Predstojnica pregleda njena spričevala in ji usliši prošnjo. Gospica Domas poda se na to v cerkev in odpravi spoved. Vrnivši se iz cerkve, gre, ne da bi bila s kom kaj govorila, takoj v odločno ji sobico. Danes zjutraj ob šesti uri pa je izvršila grozno dejanje. Ko so jo s tlaka vso polomljeno pobrali, imela je le še toliko moči in zavodnosti, da je spregovorila besede: „Gnjus do življenja!“ Pismene izjave o uzrokih poskušene samomora pri nji niso dobili. Nesrečna dama je iz jako dobre francoske hiše in je neki nenavadno lepa.

(Ljubosumna Desdemona.) Iz Havra se poroča: 62letni zamurec, imenovan „oče Miklavž“, imel je tukaj gostilno, ki se je zelo pridno obiskovala. Pred kratkim oženil se je uže postarni mož, in sicer si je izvolil v družico še dokaj mlado in lepo francosko de-lavko. Mlada ženica je bila na svojega črnega soproga strašno ljubosumna in ko pred kratkim zve, da se z nekim ženskim gostom posebno rad bavi, vskipi njen srd tako, da najame svoje brate in počaka z njimi svojega moža na samotnem kraju. Ko ta pride res na kraj, kjer se je čakalo nanj, zaukaže ljubosumna žena svojim spremljevalcem, da naj ga vstrele, rekoč: „Nerantiti ga, ampak takoj usmrtiti!“ Ko so krvoločno Desdemono pripeljali pred preiskovalnega sodnika, uskliknila je: „Mrtva je bila njegova ljubezen, mrtva naj je še on!“

ničesar manjkati. Pozneje bode skrbel tudi za odgojo vašega otroka.“

17.

Pravda Jean Renaudova, volčjega ubijalca, je kmalu dovršila se. V osmih dnevih je bilo vse končano. Zatoženec je bil krivim spoznan radi zlodejstva premišljenega umora z roparskim namenom; sojen bi imel biti od bližnjih assisov.

Jean Renaud se je vedel zmerom enako: ostal je pri sistemu, da hoče molčati na vsako tako vprašanje, na katero, kakor je dejal, „ne more odgovoriti.“ Mali odgovori, katere je dajal, bili so zmerom enoglasni. Človek bi mislil, da se jih je naučil na pamet.

O identiteti žrtvini niso ničesar mogli določiti; umorjenec je bil in ostal neznanec. Pokop mu je priskrbela občina frémicourtska. Mnogo občinstva se je ceremonij vdeležilo. Mrtveca so pokopali v kotu vaškega pokopališča.

Nekaj dni pozneje položili so mu na grob velik neobdelan kamen s sledečim napisom:

Umorjenec.

24. junija 1850.

Po končanem preiskovanju zahtevali so o Jeanu Renaudu, da naj si poišče zagovornika.

Domače stvari.

(Imenovanje.) Gospod deželni predsednik imenoval je c. kr. konceptnega praktikanta dr. Frana Zbašnika c. kr. provizoričnim koncipistom pri dež. vladi.

(Dopolnilne volitve) dveh poslancev za deželni zbor kranjski vršile so se včeraj in danes. Izvoljena sta gg. Jakob Hren, deželne sodnije svetovalec v Celovci, in Feliks Stegnar, učitelj v Ljubljani.

(Vojaštvo.) Kakor znano, vršile se bodo v prvi polovici meseca septembra velike vojaške vaje okolo Celovca in Velikovca. V ta namen odrinejo iz Kranjske in Štajerske vse vojne čete dne 29. in 30. t. m. proti Celovcu. Doma ostanejo samo brambovci, kateri se bodo urili v brigadnih vajah. Okolo Celovca zbralo se bode 15 000 mož.

(V mariborsko bogoslovje) so bili sprejeti gg.: J. Gunčar iz Slov. Bistrice; A. Medved iz Rajhenburga; Fr. Moravec iz Velike Nedelje; Fr. Ogrizek iz Sv. Križa pri Slatini; St. Pivec iz Laponja; Ivan Rottner iz Lembacha; St. Sakelšek od Sv. Trojice v Halozah; K. Sivka iz Špitaliča; Alojzij Šuta iz Volbenka; Alojzij Urban iz Šentjanža pri Dravburgu; Iv. Breže iz Šmarje; Peter Zadavec iz Središča; M. Zagajšek iz Šmartina.

(Iz Gorice) se poroča, da se je včeraj v cerkvi na Kostanjevici obhajal s cerkvenim opraviлом smrtni dan pokojnega grofa Chamborda. Uže pred več dnevi dospela je deputacija francoskih legitimistov v Gorico, da položi vence na grob pred dvema letoma umrlega Henrika V.

(Duhovenske spremembe v lantinski škofiji.) Novonastavljeni so gg. kaplani: Fran Korošec pri sv. Ruprehtu nad Laškim trgom; Jarnej Pirnat v Ribnici; Anton Rančigaj v Rajhenburgu in Štefan Turkuš v Lučinah. Prestavljeni so gg. kaplani: Adam Grušovnik za prvega kaplana v Rajhenburg; Jarnej Stabuc v Šmartino pri Šaleku; Anton Vamberger na Bizeljsko; Gregor Presečnik v Poličane; Anton Drozg k Sv. Marku pri Ptuj; Fran Geč v Št. Rupreht; Fran Črnenšek k Sv. Križu pri Ljutomeru in Jurij Čurin v Središče.

(Druga koroška živinska razstava.) V zvezi s koroško deželno razstavo priredi se dne 28. do 31. t. m. v Celovci velika razstava živine in vse Koroške. Oglasilo se je uže okolo 300 razstavljavcev.

(„Ljudske knjižnice“) izšel je ravnokar 16. snopič, obsežen 55 strani. V prvi polovici prinaša nadaljevanja v 15. snopiči pričetih pravljic, v drugi polovici pa podaje: „Kratkočasne in poučne povesti“. Poslovenil Vekoslav Benkovič, in sicer: 1.) Prekanjeni vojak. — 2.) Čudna konjska klaja. — 3.) Božja opica. — 4.) Basen se tebe tiče. — 5.) Modrijanski odgovori. — 6.) Godec in njegov dobrotnik. — 7.) Kako se mora s kmeti ravnati. — 8.) Menih. — 9.) Markarij. — 10.) Čuden lov. — 11.) O prepiru in kregu. — 12.) Sadno drevo. — 13.) Miroljubna očaka. — 14.) Pojdi lagat. — Cena zvezku 6 kr.

„Zagovornika?“ odgovoril je. „Čemu li? Ne potrebujem nobenega.“

Hoteli so mu dokazati, kako zelo potreben mu je tak. Pa nič ni moglo pregnati njega svojeglavosti. Primorani so bili sodnijskega uradnika postaviti mu v zagovornika. Bil je to mlad mož iz ene najboljših družin tega kraja, omikan, inteligenten, poln mladostnega ognja in poln ljubezni do svojega stanu, a pri tem tudi poln globokega čuvstva.

Affaira, katero je imel zagovarjati, bila je po skrivnosti, ki je obdajala žrtvo in po nedoumumem molčanji zatoženčevem, nenavadna. Mladi advokat je umel, da se mu tu ponuja prilika, da se skaže.

Ko se napoti k Jeanu Renaudu, sprejme ga le-ta jako hladno.

„Dragi mi gospod“, reče ujetnik, „vi se hočete zastoj truditi. Jaz vam ne morem družega povedati, nego to, kar uže veste in kar sem tudi gospodu instruktorskemu sodniku povedal. Ker vam ne bode mogoče gospodom porotnikom dokazati, da sem nedolžen, obsojen bode Jean Renaud navzlic vsemu vašemu talentu in vsej dobri vaši volji.“

(Dalje prihodnjič.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Kromeriž, 26. avgusta. Gledališka predstava in Waldhornovega kvarteta prednašanje se je pohvalno sprejelo. — Cesar v ruski uniformi spremil je carevno, car cesarico, Karol Ludovik veliko kneginjo v dvorano. Veliki knez Nikolaj nosil je uže ulansko uniformo poklonjenega mu ulanskega polka. Veličanstva in cesarjeviča sedela so v prvi vrsti, v drugi vrsti Giers, Kalnoky, Lobanov, Voroncov in Taaffe. Vseh vkup blizu 100. Dvorni igralci dobijo danes ruska odlikovanja.

Petrograd, 26. avgusta. „Journal de St. Petersburg“, govoreč o sestanku v Kromeriži, omenja shoda v Skjernjevicah, pri katerem se je pokazalo popolnoma soglasno mišljenje vseh treh vladarjev in njih ministrov; da bo shod v Kromeriži ravno tako plodonosen, da se bodo prijateljske razmere še bolj ukrepile; konečno pravi, da niti omenjati ne treba, da nenavzočnost nemškega cesarja in Bismarcka nikakor ne pomenja, da bi se bilo ohladilo prijateljstvo Nemčije do teh dveh cesarstev.

Idrija, 26. avgusta. Pri današnji volitvi danih 78 glasov, vsi za Stegnarja.

Kromeriž, 25. avgusta. Cesar in cesarjevič, v ruski uniformi, odpeljala sta se ob 11. uri dopoldne pozdravit ruske goste v Gulin, kamor je dospel ruski dvorni vlak dopoldne ob polu 12. uri. Cesar in cesarjevič, katerima se je carevna in velika kneginja Marija Pavlovna prijazno nasmehnila in pokimala z glavo, podala sta se k ruskim gostom v železniški voz. Kmalu odšel je vlak naprej v Kromeriž, kamor je dospel ob 12. uri.

Na peronu bila sta navzočni: cesarica Elizabeta in nadvojvoda Karol Ludovik, v ruski uniformi. Godba zasvirala je rusko himno. Obe cesarici sta se objeli ter se dvakrat poljubili, car pa je šel s cesarjem Franom Josipom ob častni kompaniji gori in doli. Med tem so se vršili drugi pozdravi na zelo ljubeznjiv način. Carevna ponudila je nadvojvodi Karolu Ludoviku, poljubivšemu jej roko, lice v poljub. Velika kneginja Marija Pavlovna poljubila je nadvojvodo Karola Ludovika na čelo. Na to se je vršilo predstavljanje dam. Od častne kompanije se vrnivši car šel je k cesarici Elizabeti, jo vojaški pozdravil ter jej poljubil roko. Na to je cesar predstavil caru deželnega namestnika, deželnega glavarja in župana. Sprejem trajal je 15 do 20 minut. Potem so se odpeljali v grad; najprej oba vladarja, potem cesarici, na to velika kneginja Marija Pavlovna s prestolonaslednikom in velikim knezom Vladimirjem in cesarjevičem, konečno nadvojvoda Karol Ludovik z velikim knezom Jurijem. Množica je navdušeno klicala „slava!“ Med potjo so stali na obeh straneh vojaki. V prvem vozu peljala sta se naprej namestnik in župan.

Kromeriž, 25. avgusta. Dospevši k gradu čakala sta Najvišjo gospodo ob stopnicah Hohenlohe in Hunyady ter jih potem spremila v veliko dvorano, kjer so se predstavili vsi dostojanstveniki. — Cesar poklonil je ruskemu prestolonasledniku ulansk polk. — Ob 6. uri bil je dvorni obed za 78 oseb. Napivalo se ni pri obedu. Ob 8. uri pričelo se je gledališče.

Madrid, 25. avgusta. Pri včerajšnjem ministerskem svetu pod predsedstvom kraljevim prečitala so se diplomatska pisma, tičoč se Karolinskih otokov. Nemška vlada je izjavila, da temu dogodku ne pripisuje nikakega pomena ter da to ne bo motilo prijaznih razmer s Španijo. Ona meni, da Karolinski otoki nikomur ne pripadajo, kajti Španija ni nastavila nobenega uradnika.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 26. avgusta.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.85
„ „ srebri	83.50
Zlata renta	108.75
5% avstr. renta	99.70
Delnice narodne banke	869.—
Kreditne delnice	289.—
London 10 lir sterling	124.45
20 frankovec	9.88 ⁵
Cekini c. kr.	5.89
100 drž. mark	61.10

Odgovorni urednik J. Naglič.

Tujci.

Dnė 24. avgusta.

Pri **Mallėi**: Grof Mardis z rodbino iz Pariza. — Herb, kr. taj. svetovalec; vitez Guttmann in Ernst, trgovec, z Dunaja. — Vitez Berger-Montecrociato, c. kr. poštni nadsvetovalec, s soprogo, iz Benetk. — Rude, soproga c. kr. stotnika, z rodbino; Lozar, zasebnica, in Dumerau iz Trsta.

Pri **Slonu**: Springl, trgovec, iz Berolina. — Hönigmann, trgovec, iz Ruske Poljske. — Fuhrmann, potov.; Umlauf, učiteljica, in vitez Kellner, c. kr. major, s soprogo, z Dunaja. — Schröckenfuchs, veletržec, in pl. Bronchi, zasebnica, s sinom, iz Trsta.

Pri **Tavčarji**: Lanzer, potov., z Dunaja. — Baxa, c. kr. sodn. pristav, s soprogo, iz Trsta. — Petruich iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvornu**: Montzka, želez. uradnik, z Dunaja. — Kunst, uradniška soproga, s sinom, in Schadelock, trgovec, iz Trsta. — pl. Hersyenyi, c. kr. stotnika vdova, z Reke. — Zahrastnik s soprogo iz Radeč. — Laurič, zasebnica, iz Loža. — Sevar, komi, iz Zagorja.

Pri **Avstr. carji**: Komell Berta iz Aleksandrije. — Rossi Terezija in Marija iz Trsta. — Vargotič in Črnomlja.

Umrlj so:

Dnė 25. avgusta. Janez Malenšek, mizarjev sin, 7½ mes., Streliške ulice št. 13, driska. — Avgust Ogrin, mizarjev sin, 1 mes., Trnovske ulice št. 7, ošpice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
25. avg.	7. zjutraj	736.48	12.0	vzh. sl.	d. js.	0.00
	2. pop.	735.94	21.2	„	jasno	„
	9. zvečer	736.86	14.4	„	„	„

Vožni red Rudolfove železnice,

veljaven od 1. junija 1885.
Ljubljana-Terbiž.

Postaje	Osobni vlaki			
	1. 2. 3. razred po noči	1. 2. 3. razred zjutraj	1. 2. 3. razred dopolud.	1. 2. 3. razred zvečer
Ljubljana, juž. želez. odh.	12.15	6.40	11.40	6.35
Ljubljana, Rud. želez. „	12.19	6.44	11.45	6.39
Vižmarje	12.29	6.53	11.55	6.48
Medvode	12.41	7.04	12.07	6.59
Loka	12.56	7.17	12.21	7.12
Kranj	1.12	7.31	12.38	7.26
Podnart-Kropa	1.30	7.48	12.56	7.43
Radovljica (m. p.)	1.49	8.05	1.14	8.—
Lesce-Bled	1.55	8.12	1.24	8.08
Javornik	2.16	8.29	1.46	8.25
Jesenice	2.27	8.39	1.57	8.33
Dovje	2.47	8.56	2.18	8.49
Kranjska Gora	3.16	9.21	2.48	9.11
Rateče-Bela Peč	3.31	9.37	3.03	9.24
Terbiž prih.	3.48	9.55	3.20	9.38

Terbiž-Ljubljana.

	po noči	zjutraj	popol.	zvečer
Terbiž odh.	12.36	7.28	1.10	6.20
Rateče-Bela Peč	1.01	7.44	1.30	6.39
Kranjska Gora	1.22	7.57	1.46	6.53
Dovje	1.55	8.22	2.19	7.19
Jesenice	2.23	8.41	2.43	7.41
Javornik	2.30	8.47	2.50	7.48
Lesce-Bled	2.56	9.06	3.15	8.13
Radovljica (m. p.)	3.03	9.12	3.22	8.21
Podnart-Kropa	3.27	9.29	3.44	8.44
Kranj	3.47	9.45	4.02	9.03
Loka	4.06	9.59	4.20	9.20
Medvode	4.21	10.12	4.34	9.34
Vižmarje	4.34	10.23	4.46	9.46
Ljubljana, Rud. žel. prih.	4.44	10.31	4.55	9.55
Ljubljana, juž. žel. „	4.50	10.35	5.—	10.—

Umetne zobe in zobovje
vdeležje po najnovšem americkem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 41
zobozdravnik **A. Patchel**,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Aktiva družbe
Letni prejemek zavarovalnin in obrestij dnė 30. junija 1884 frk. 87 284 430.—
Izplačila na zavarovalne in rentne pogodbe in kot take nazaj kupljene itd. od početka družbenega obstanka (1848) znašajo več nego „ 17 134 220,05
V poslednjih dvanajstih mesecih prometne dobe predložilo se je „ 149 800 000,—
novih zavarovalnih pogodb, in je vsled tega skupna svota od početka družbenega obstanka predloženih pogodb narasla na „ 63 992 275,—
Izkaze in vsa druga pojasnila podaje „ 1324 770 129,55

generalno zastopništvo v Ljubljani, Tržaška cesta št. 3, II. nadstropje

Val. Zeschko (70) 10—5

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Ženitna ponudba.

Trgovec in posestnik blizu Ljubljane, 26 let star, išče neveste. Imela naj bi 400—800 gld. premoženja, bila naj bi dobra gospodinja, starost ne čez 28 let (24—28 let). Pismene ponudbe s fotografijo naj se oddadō pod naslovom: J. G. poste restante, Ljubljana. (128) 3—2

Lekarna Trnkoczy

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo; dalje

salicilno ustno vodo,
aromatična, vpljiva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 velika steklenica 50 kr., (115) 7

salicilni zobni prašek,
splošno priljubljen, vpljiva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, à 30 kr.

Tržaška

komercijalna banka

v Trstu.

Tržaška komercijalna banka vsprejemlje denarne uloge v avstrijskih bankovcih in državnih papirjih, kakor tudi v zlatnikih po dvajset frankov in se zaveže, kapital in obresti nazaj plačati v isti novčeni vrednosti. Ista eskomptuje tudi menice in daje preddatve (posojila) na javne vrednostne papirje in blago v gori omenjeni novčeni vrednosti.

Vse operacije izvršujejo se po pogojih, ki so časoma naznačeni v tržaških lokalnih listih. (66) 36—16

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigarna v Ljubljani.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijsko: **Dunaj**
Giselastrasse št. 1
v lastni hiši

Podružnica za Ogersko: **Budimpešta**
Fran Josipov trg št. 5, 6
v lastni hiši

Val. Zeschko (70) 10—5